

**gymnázium
antona bernoláka**
námestovo

Školský vzdelávací program
DODATOK
školský rok 2018/2019

(ISCED 3A - gymnázium)

Mgr. Peter Kulha
riaditeľ školy

Prílohy k ŠkVP platné od šk. roku 2018/2019.

Názov prílohy	Strana
ANJ 1. ročník, kvinta	3
Matematika 1. ročník päťročného štúdia	14
Cvičenia z matematiky 1. ročník päťročného štúdia	18
Slovenský jazyk 1. ročník päťročného štúdia	22
Cvičenia zo slovenského jazyka 1. ročník päťročného štúdia	33
Telesná výchova 1. ročník päťročného štúdia	39
Prierezové témy FRANCÚZSKY JAZYK – Inovovaný ŠkVP	49

Názov predmetu	Anglický jazyk – úroveň B1, 1. ročník
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie anglického ako 1. cudzieho jazyka.

Na vyučovanie **anglického jazyka ako 1. cudzieho jazyka** podľa štátneho vzdelávacieho programu je určená štvorhodinová dotácia.

Požiadavky pre vzdelávanie v **anglickom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v anglickom jazyku ako druhý cudzí jazyk smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa, a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenia, t.j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu
- tvorivé myslenie t.j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov
- prosociálne a prospoločenské myslenie t.j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia), morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovotvorbú a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická),
- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohodol a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používajú opisné jazykové tvary,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém,
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách,
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválna kompetencia

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,

- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom,
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať,
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť,
- zasiahnúť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova,
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov, dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek,
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku,
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému,
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

IV. Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom,
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,
- podrobným orientačným pokynom,
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov,
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu,
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy,
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať súkromný a úradný list,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis,
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému,
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.,
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania,
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem,
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.,

- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy,
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie,
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi,
- získať podrobnejšie informácie (upravené SERR, 2013, s. 75 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne, interpretovať a odovzdávať informácie,
- vyzprávať príbeh,
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti,
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života (upravené SERR, 2013, s. 60 – 62).

Kompetencie a funkcie jazyka

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikácie. **Funkcie**, sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty

5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, skl'účenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo

	<p>namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvalu/Podporiť</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať</p>
18. Korešpondovať	<p>Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad</p>
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>
24. Uistiť sa v rozhovore, že slová/výklad/argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického</p>

	slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historiku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historiku

V. Obsahový štandard

Ročník: prvý v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 4 hodiny

Rodina a spoločnosť (8)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Osobné údaje • Rodina – vzťahy v rodine • Národnosť /štátna príslušnosť/ • Tlačivá /dokumenty • Vzťahy medzi ľuďmi • Náboženstvo

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (9)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Ľudské telo • Fyzické charakteristiky • Charakterové vlastnosti človeka • Choroby a nehody • Hygiena a starostlivosť o telo • Zdravý spôsob života • Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Voľný čas a záľuby (7)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Záľuby • Literatúra, divadlo a film • Rozhlas, televízia a internet • Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie (5)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Stravovacie zariadenia • Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti (3)

Obsahový štandard

- Zvyky a tradície v rôznych krajinách
- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Šport nám, my športu (4)

Obsahový štandard

- Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
- Športové disciplíny
- Čestnosť športového zápolenia

Krajiny, mestá a miesta (2)

Obsahový štandard

- Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie (2)

Obsahový štandard

- Kultúra a jej formy

Mládež a jej svet (8)

Obsahový štandard

- Aktivity mládeže
- Vzťahy medzi rovesníkmi
- Generačné vzťahy
- Predstavy mládeže o svete
- Konflikty predstáv a reality

Krajina, ktorej jazyk sa učím (2)

Obsahový štandard

- Turistické miesta a kultúrne pamiatky

Jazyková dimenzia (82)

- Prítomný jednoduchý a priebehový čas
- Statické a dynamické slovesá
- Minulý jednoduchý a priebehový čas
- Predprítomný jednoduchý a priebehový čas
- Predminulý jednoduchý čas
- Väzba used to na vyjadrenie opakovaného deja v minulosti.
- Budúci jednoduchý a priebehový čas
- Väzba „to be going to“
- Prídavné mená
- Číslovky

- Modálne slovesá na vyjadrenie rady (ought to, should)
- Modálne slovesá na vyjadrenie dedukcie a odhadu
- Prvý kondicionál
- Predložkové väzby
- Ustálené slovné spojenia
- Frázové slovesá
- Slovesá s predložkovými väzbami
- Predpony na vyjadrenie záporu
- Zvratné a privlastňovacie zámená

VI. Metódy a formy práce

A/ Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

B/ Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

C/ Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí: ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

D/ Klasické didakticko-diagnosticské: ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VII. Učebné zdroje

Maturita Solutions 3rd edition Intermediate

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Časopisy

Gramatické príručky

Internet

VIII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Hodinová dotácia - 4 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

2 známky zo slovej zásoby

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie)

1 známka z polročnej / koncoročnej kontrolnej práce

1 známka z gramatického testu

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice:**

100 – 90 % = výborný

89 - 75% = chváľitebný

74 - 50% = dobrý

49 - 30% = dostatočný

29 - 0% = nedostatočný

V prípade, že žiak nezískal za klasifikačné obdobie v čase vyučovania 5 známok, učiteľ určí náhradný termín na preskúšanie. Ak sa žiak nedostaví na náhradné skúšanie, za nepreukázanie vedomostí z daného učiva mu učiteľ môže udeliť známku nedostatočný.

Pri výslednej klasifikácii treba však zohľadniť aj systematickú a sústavnú pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Matematika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na gymnáziách je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom matematiky na gymnáziách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť.

Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote
- rozvíjali funkčné a kognitívne kompetencie, metakognitívne kompetencie a vhodnou voľbou organizačných foriem a metód výučby aj ďalšie kompetencie potrebné v živote
- rozvíjali logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému
- získali a rozvíjali zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa
- nové vedomosti získavali špirálovite, s množstvom propedeutiky prostredníctvom riešenia úloh s rôznym kontextom
- správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy
- čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy
- tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť
- vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy)
- rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť
- boli schopní pracovať s návodmi a tvoriť ich
- naučili sa samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia
- používali prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií, čo by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému

III. Predmetové kompetencie

Štúdium matematiky na strednej škole prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií:

Žiak

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky)
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov, kompetencia riešiť problémy
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analytickokritickom a tvorivom myslení
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov, kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja

- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- hľadať chyby v argumentácii a usudzovaní
- v jednoduchých prípadoch vysloviť kontra príklad všeobecných tvrdení
- rozlíšiť nepodložené tvrdenie v prípade, že má dostatok informácií
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní, kompetencia k celoživotnému učeniu sa – učiť sa učiť
- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti, sociálne komunikačné kompetencie
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti, kompetencie sociálne a personálne
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch, kompetencie pracovné
- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote. kompetencie občianske
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispieva k naplneniu práv
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Prvý v päťročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Obsahový štandard

Čísla a operácie, vzťahy, závislosti a zmena /64/	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • sčítavať, odčítavať, násobiť deliť výrazy • upraviť výraz vynímaním 	<ul style="list-style-type: none"> • výraz- celistvý a lomený. Sčítanie, odčítanie výrazov, násobenie a delenie výrazov. • úprava výrazov vynímaním pred zátvorku,

<ul style="list-style-type: none"> • upraviť výraz pomocou vzorcov • $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, $A^2 - B^2$ • narábať s celistvými a lomenými výrazmi • vyjadriť neznámu zo vzorca • riešiť lineárne rovnice a nerovnice s 1 neznámou • riešiť sústavu dvoch lineárnych rovníc s dvoma neznámymi • riešiť kvadratickú rovnicu • urobiť skúšku správnosti • zistiť, či dané číslo je riešením nerovnice • riešiť lineárnu nerovnicu v rôznych číselných oboroch • graficky vyznačiť riešenie nerovnice • vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných početných operácií a výpočet percent • použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť na riešenie jednoduchých praktických úloh, posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov • flexibilne používať a navzájom premieňať jednotky • používať vhodné jednotky pri jednotlivých úlohách • používať a čítať čísla zapísané vedeckým spôsobom • že racionálne čísla majú periodický desatinný rozvoj • zvoliť spôsob výpočtu, ktorý v danej situácii vedie k čo najpresnejšiemu výsledku • zaokrúhľovať a počítať so zaokrúhlenými hodnotami • prečítať číslo zapísané rímskymi číslicami • vysvetliť princíp zápisu v pozičnej sústave a na základe toho prepísať číslo z inej ako desiatkovej sústavy do desiatkovej sústavy • vysvetliť princíp sčítania a násobenia v pozičnej sústave (napr. dvojkovej) • oboznámiť, ako súvisia iné číselné sústavy s výpočtovou technikou. 	<p>pomocou vzorcov, zložený zlomok,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie neznámej zo vzorca, riešenie lineárnej rovnice a nerovnice. • kvadratická rovnica. • desiatková číselná sústava. • vedecký zápis čísel. • odhad a rádový odhad výsledku • Iné číselné sústavy (rímska, dvojková, hexadecimálna), zápis prirodzených čísel v týchto sústavách, sčítanie a násobenie v dvojkovej sústave • vyplňanie formulárov s číselnými údajmi a práca s údajmi vyjadrenými v percentách (napr. úroky, miera nezamestnanosti, promile alkoholu v krvi) • práca s jednotkami, mierky máp a plánov • kurzy a meny peňazí • elementárna finančná matematika v domácnosti (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry) • práca s kalkulačkou (bežné výpočty – súčet, rozdiel, podiel, súčin, percentá, druhá mocnina a odmocnina; poradie operácií, zátvorky, použitie pamäti; na základe návodu zložitejšie výpočty); problémy, ktoré môžu nastať pri výpočtoch na kalkulačke • rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové) • algebralizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti) • riešenie rovníc a sústav.
--	---

V. Metódy a formy práce

- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- samostatná práca
- práca v skupine
- klasické formy vyučovania
- pamäťové počítanie
- rozhovor
- práca s internetom práca na PC s výukovými programami

VI. Učebné zdroje

Učebnica pre 1.ročník gymnáziá Odvárko, Hecht Kubáček

Zbierka úloh z matematiky pre 1.ročník Odvárko, Hecht

Učebnica pre 8.9-ročník základnej školy Šedivý

Pracovný zošit Kompanová Viera, Rastislav Švába

Odborná literatúra

Didaktické pomôcky

Internet a výukové programy

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výkonový štandard zvládol alebo nie. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané nasledovne :

- priebežné individuálne skúšanie
- slovné hodnotenie
- hodnotenie známku, bodmi /ústna odpoveď, prezentácia projektu/
- aktivita žiakov
- samostatná práca
- písomné skúšanie

Pri hodnotení žiaka budeme dodržiavať nasledovné zásady :

- každú písomnú prácu je potrebné oznámiť s náležitým časovým predstihom
- opravenú písomnú prácu dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravenú písomku musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- ohodnotiť každú úspešnú účasť v matematickej súťaži
- žiak musí mať minimálne 5 známok za polrok, z toho 2 zo štvrt'ročných prác a aspoň jednu z ústnej odpovede.

Hodnotenie sa prevádza v zmysle platného klasifikačného poriadku známkami 1 – 5. Výsledná známka sa vypočíta ako vážený priemer známok, pričom jednotlivé váhy priradíme nasledovne :

- štvrt'ročná práca váha 4
- kontrolná práca váha 2
- iné hodnotenie váha 1

Vyučujúci budú jednotne požívať nasledovnú stupnicu známok :

výborný	od 90% - 100%
chválitebný	od 75% - 89%
dobry	od 50% - 74%
dostatočný	od 30% - 49%
nedostatočný	menej ako 29%

Názov predmetu	Cvičenia z matematiky
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Učebný predmet Cvičenia z matematiky je zameraný na rozšírenie vedomostí z matematiky, ktoré budú žiaci potrebovať v reálnom živote. Obsahovým zameraním je hlavne prehĺbovanie vedomostí z logiky. Učebný predmet je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na všetkých stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Proces vzdelávania smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote
- rozvíjali logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov
- získali a rozvíjali schopnosti súvisiace s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa
- rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a v priestore, priestorovú predstavivosť
- boli schopní pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy
- vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy)
- získali schopnosť samostatne analyzovať texty úloh a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky a vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia
- získali schopnosť používať prehľady, encyklopédie a primeranú odbornú literatúru
- rozvíjali schopnosť presne sa vyjadrovať a formulovať otázky

III. Predmetové kompetencie

Štúdium matematiky na strednej škole prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií:

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky. Žiak:

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analytickom, kritickom a tvorivom myslení
- vie argumentovať
- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, diagramy, grafy, tabuľky)
- dokáže hľadať efektívne riešenia úloh
- vie odhadnúť výsledok, inovovať zaužívané postupy
- získa zručnosti v procese samostatného učenia sa
- aplikuje získané vedomosti pri matematizácii reálnych situácií z bežného života

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Prvý v päťročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne

Matematika v reálnom živote (13)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • riešiť jednoduché aj zložitejšie úlohy z reálneho života zamerané na čítanie s porozumením, • aplikovať vedomostí z rôznych častí matematiky (percentá, lineárne a kvadratické rovnice, lineárne nerovnice, logika) • zhodnotiť, či dané riešenie zodpovedá reálnej situácii • previesť skúšku správnosti danej úlohy • navrhnúť algoritmus pri špecifických úlohách • uplatniť vhodné metódy založené na analytickom, kritickom a tvorivom myslení	<ul style="list-style-type: none"> • úlohy z reálneho života, s ktorými sa žiak stretáva bežne v :<ul style="list-style-type: none"> - práci - obchode - domácnosti - pri cestovaní • riešenie slovných úloh so zameraním na:<ul style="list-style-type: none"> - váženie - meranie - delenie

Geometria okolo nás (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v pravouhlej súradnicovej sústave • úlohu načrtnúť graficky • čítať z tabuliek, grafov a obrázkov • vybrať správnu metódu pri riešení danej úlohy • odhadnúť výsledok • inovovať postup riešenia 	<p>Úlohy zamerané na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - súmerné útvary - obsahy a obvody

Logika (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná princípy riešenia jednotlivých hlavolamov • riešiť hlavolamy primeranej obtiažnosti • používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie • samostatne analyzovať texty úloh a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky a vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sudoku, krížovky, osemšmerovky • večný kalendár, historické miery • slovné úlohy zamerané na logiku

V. Metódy a formy práce

K tomu, aby žiak dosiahol výkonový štandard budeme používať:

- problémové vyučovanie
- samostatnú prácu
- prácu v skupinách
- brainstorming
- prácu s internetom práca na PC s výukovými programami

VI. Učebné zdroje

Zbierka úloh, logické úlohy, hlavolamy, internet.

Odborná literatúra.

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výkonový štandard zvládol alebo nie. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané nasledovne :

- priebežné individuálne skúšanie
- slovné hodnotenie
- hodnotenie známku, bodmi/ústna odpoveď, prezentácia projektu
- aktivita žiakov
- samostatná práca
- písomné skúšanie

Pri hodnotení žiaka budeme dodržiavať nasledovné zásady :

- každú písomnú prácu je potrebné oznámiť s náležitým časovým predstihom
- opravenú písomnú prácu dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravenú písomku musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- ohodnotiť každú úspešnú účasť v matematickej súťaži.

Hodnotenie predmetu je formou absolvoval(a)/ neabsolvoval(a). Aby žiak absolvoval daný predmet musí splniť konkrétne požiadavky:

- aktivita na vyučovacej hodine pri tvorbe a riešení logických úloh, zapájanie do skupinovej práce
- 2 testy za polrok- úspešnosť musí byť minimálne 50% z každého testu.

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto dôkladné ovládanie slovenského jazyka zabezpečuje úspešné a plnohodnotné uplatnenie v živote. Predmet poskytuje formálne vzdelanie v jazykovej, slohovej a literárnej zložke, t. j. vedie žiakov k základnej gramotnosti (pisateľskej a čitateľskej), k nadobudnutiu čitateľských návykov a k schopnosti orientovať sa v známom texte. Poskytuje im tiež vedomosti a zručnosti na dosiahnutie primárneho psychického i fyzického stupňa vývinu a vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, podporuje u žiakov osobnostný rozvoj v širšom sociálnom a kultúrnom kontexte. Formálne vzdelávanie obsahuje vedomosti a zručnosti v každej z vyučovacích oblastí. Žiaci sa naučia popisovať, vysvetľovať, zhodnotiť a aplikovať svoje znalosti. Osobnostný rozvoj sa realizuje v etickom, sociálnom a kultúrnom kontexte, s čím súvisí spoločenské správanie, kontakt s prostredím, asertivita, prosociálnosť a kultivovaná komunikácia.

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a obsahovo sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Vnútorne delenie predmetu slovenský jazyk a literatúra je v plnej kompetencii učiteľa a príslušnej predmetovej komisie, rovnako ako aj osnovanie učiva počas štúdia.

Prierezové témy v predmete:

Do vzdelávacieho obsahu predmetu sú začlenené nasledovné **okruhy prierezových tém:**
Osobnostný a sociálny rozvoj /Komunikácia/ - Komunikácia.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

A. JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka a v tomto chápaní predstavuje základ celého učebného procesu. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii a zodpovedajú vekovým a vzdelanostným možnostiam žiakov.

B. LITERÁRNA ZLOŽKA

Cieľom literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medziludských vzťahov a rozvíjanie estetického cítenia. Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako nástroja na všestranné osvojovanie umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od schopnosti analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie). Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na gymnáziách je postupný prechod jednotlivými fázami čítania: čítanie s porozumením: analýza, syntéza a interpretácia, metainterpretácia diela, individuálne hodnotenie literárnych diel.

Všeobecné ciele:

- Podporovať sebadôveru žiaka vo svojom prejave tak písomnom ako i ústnom
- Osvojiť si vedomosti, ktoré umožnia žiakovi vzdelávať sa po celý život
- Vedieť zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote
- Pripraviť žiakov na stav zodpovedného občana, schopného sa podieľať na rozvoji demokratickej spoločnosti, kultúrnej otvorenosti
- Vnímať a postupne osvojiť si materinský jazyk ako mnohotvárný prostriedok komunikácie
- Zvládnuť základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- Nadobudnúť k jazyku pozitívny vzťah
- Nadobudnúť vzťah k slovenským umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúceho z umeleckých textov a rozvíjať svoje emocionálne a estetické cítenie a vnímanie
- Pestovať príslušnosť jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka
- Viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry – verbálne i písomné jazykové prejavy
- Zvládnuť a pochopiť počúvanie, komunikáciu – hovorenie, čítanie a písanie s porozumením

Špecifické ciele:

v komunikačnej oblasti

- položiť základy komunikačných zručností, t. j. naučiť sa vnímať a postupne si osvojovať materinský jazyk ako prostriedok, ktorým sa získavajú a následne odovzdávajú informácie, vedomosti a zážitky, vyslovujú vlastné názory i postoje,
- účinne sa dorozumievať v bežných komunikačných situáciách, riešiť bežné komunikačné situácie.

v spoločenskej oblasti

- učiť sa porozumieť sebe samému, vymedziť si vlastné miesto v spoločnosti rovesníkov, správať sa asertívne, byť tolerantný, prosociálny, naučiť sa spolupracovať.

v kognitívnej oblasti

- získať lásku a úctu k materinskému jazyku,
- naučiť sa správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať, t. j. osvojiť si techniku písania a precvičovať sa v nej,
- osvojiť si správnu artikuláciu a výslovnostnú normu,
- naučiť sa ústne formulovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov,
- osvojiť si základy pravopisnej normy, naučiť sa používať správne slová/tvary slov,
- naučiť sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zaraďovať do systému,
- naučiť sa orientovať v jazykových príručkách,
- naučiť sa reprodukovat' text a cvičiť sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov v ústnej a písomnej podobe,
- cvičiť sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov,
- rozoznávať štylisticky primerané a neprimerané prostriedky,
- vedieť plynule s porozumením čítať veku primeraný umelecký a odborný text, poznávať a rozlišovať tieto texty, orientovať sa v nich, vedieť zaznamenať a vypísať základné údaje z textu,
- prostredníctvom literatúry posilniť poznatkovú rovinu, ktorá rozmnožuje vedomosti;
- zážitkovú rovinu, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta; výchovnú rovinu, rozvíjajúcu osobnosť žiaka; komunikatívnu rovinu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené a estetickú rovinu, formujúcu kvality jeho života.

III. Predmetové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Učiť sa sám aj v skupine.	Vyhľadávať a sprostredkovať informácie.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Kriticky myslieť.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami.	Regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.
Formulovať a riešiť problémy.	Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.	
Tvorivo myslieť.			

Kľúčové kompetencie jazykovej zložky predmetu:	
Vedieť komunikovať adekvátne komunikačnej situácii.	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).
	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – písomne (vhodná forma a obsah).
	Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.
	Vedieť aktívne počúvať.
Učenie sa.	Schopnosť učiť sa učiť.
Kľúčové kompetencie literárnej zložky predmetu:	
Technika čítania a verejná prezentácia textu.	Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
	Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
	Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela.
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie.	Reprodukovat' fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
	Usporiadať známe javy do tried a systémov.
	Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty.
	Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.
Analytické a interpretačné kompetencie.	Zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu.
	Analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele.

	Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov.
	Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.
Tvorivé kompetencie.	Parafrázovať dej epického a dramatického diela.
	Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
	Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.
Informačné zručnosti.	Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
	Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
	Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
	Vybudovať si vlastnú knižnicu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Prvý v päťročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodina/ týždeň (99 hodín)

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Časť: Jazyková zložka /66 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	Jazykoveda	8
	Zvuková rovina jazyka	10
	Významová / Lexikálna rovina jazyka	10
	Sloh / Administratívny štýl / Charakteristika	12
	Komunikácia	10
	Učenie sa	6
	Práca s informáciami	10

Časť: Literárna zložka /33 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	Úvod do literatúry	6
	Lyrická poézia	4
	Epická poézia	7
	Krátka epická próza – poviedka	5
	Krátka epická próza – novela	5
	Veľká epická próza – román	6

Obsahový štandard - Jazyková zložka
Jazykoveda
<ul style="list-style-type: none"> • jazykoveda: náuka o zvukovej rovine jazyka/fonetika a fonológia, náuka o významovej rovine jazyka/lexikológia, tvaroslovie/morfológia, syntax/skladba, štylistika.
Zvuková rovina jazyka, grafická stránka jazyka a pravopis
<ul style="list-style-type: none"> • fonéma • hláska: samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky, samohlásky: krátke – dlhé, spoluhlásky: tvrdé – mäkké – obojaké, znelé – neznelé; znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • slabika: rozdeľovanie slov na slabiky, slabikotvorné hlásky -l, -l', -r, -r', rytmické krátenie • slovo: spisovná výslovnosť/ortoepia - splývavá/viazaná výslovnosť, spodobovanie/znelostná asimilácia, výslovnosť a výskyt ä, výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách, výslovnosť cudzích slov • intonácia: časová modulácia reči: kvantita hlások, prestávka/pauza – fyziologická, významová, tempo reči, rytmus, silová modulácia hlasu: hlavný slovný prízvuk, dôraz, sila hlasu, tónová modulácia hlasu: uspokojivá končiaca (klesavá), neuspokojivá končiaca (stúpavá), neuspokojivá nekončiaca melódia vety, frázovanie • grafická stránka jazyka: písmeno/graféma, abeceda, malé, veľké, písané, tlačené písmená, diakritické znamienka: dĺžeň, mäkkčeň, vokáň, dve bodky, interpunkcia; interpunkčné znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, bodkočiarka, spojovník, zátvorka, pomlčka, úvodzovky, dvojbodka, apostrof, lomka, tri bodky, • pravopis/ortografia: vybrané slová, rozdeľovanie predponových slov: slabičné a neslabičné predpony, priama reč, uvádzacia veta, vsuvka, prístavok, oslovenie, pravidlo o rytmickom krátení, samohlásková skupina – spoluhlásková skupina
Významová / lexikálna rovina jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • sémantický trojuholník: objekt/vec – pojem – slovo • lexikálny význam slova – gramatický význam slova • slovná zásoba – členenie: jadro slovnej zásoby – okraj slovnej zásoby, slovná zásoba národného jazyka – individuálna slovná zásoba, aktívna slovná zásoba – pasívna slovná zásoba, spisovné slová, nespisovné slová: nárečové a slangové slová, termíny/odborné názvy, neutrálne slová, citovo zafarbené (expresívne) slová: zdrobneniny, eufemizmy, pejoratíva, vulgarizmy, domáce slová – cudzie slová, nové slová/neologizmy, zastarané slová, archaizmy, historizmy • jednoslovné pomenovania • viacslovné pomenovania: združené pomenovania, frazeologizmus: príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie • jednovýznamové – viacvýznamové slová • synonymá • antonymá/opozitá • homonymá • spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov: slovotvorný základ, základové slovo, odvodzovanie – predpona, prípona; odvodené slovo, skladanie, skracovanie – skratky, značky, skratkové slová, preberanie slov, prenášanie významu/nepriame pomenovania – metafora, metonymia, personifikácia • internacionalizácia – internacionalizmus • slovná zásoba – systematizácia • Slovníky: pravopisný, synonymický, výkladový, cudzích slov, frazeologický, prekladový, terminologický
Sloh / Administratívny štýl
<ul style="list-style-type: none"> • Text: vecný, umelecký, súvislý, nesúvislý: graf, schéma, tabuľka • spoločné a rozdielne znaky textov • kontext • kľúčové slová • osnova • koncept

- analýza textu: obsah textu, forma textu, autorský zámer
- interpretácia textu
- slohové postupy: **informačný, rozprávací, opisný, výkladový/úvahový**
- slohotvorný proces
- jazykové štýly: **náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký**
- hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov, slohových útvarov
- štýlotvorné činitele: téma, autor, situácia, funkcia, adresát
- slohové útvary/žánre: blahoželanie, - ústne / písomné, pohľadnica, list: súkromný, úradný, žiadosť, reklamácia, objednávka, potvrdenie, sťažnosť, predtlač: dotazník, **prihláška**, zápisnica, splnomocnenie,
- motivačný list, pravidlá písania a úpravy písomností administratívneho štýlu, životopis: štrukturovaný, beletrizovaný, príhovor (prívet), cieleň rozhovor (interview), pozvánka, plagát, vizitka, reklama, inzerát, správa o riešení / výsledku projektu.
- **Rozprávanie**
- **opis: statický, dynamický, umelecký, odborný.**
- **charakteristika osoby: priama, nepriama.**
- **oznam**
- správa
- reportáž
- recenzia
- komentár
- krátke správy – SMS, e-mail/mejl
- úvaha
- výklad
- projekt
- príležitostné prejavy: slávnostný príhovor
- náučný prejav: prednáška, referát
- agitačný prejav: politická reč, súdna reč
- diskusný príspevok
- vnútorná kompozícia rozprávania: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie,
- fázy tvorenia jazykového prejavu
- pointa

Komunikácia

- **Komunikácia:** verbálna, neverbálna, súkromná, verejná, efektívna, asertívna, devalvujúca
- **mimojazykové (neverbálne) prostriedky:** mimika, gestika, proxemika
- **komunikačná situácia:** odosielateľ, prijímateľ, dialóg, monológ

Učenie sa

- učebný štýl
- faktory ovplyvňujúce učenie sa
- efektívne zapamätávanie
- kontrola plnenia plánu
- projektovanie vlastnej budúcnosti
- **projekt:** príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu

Práca s informáciami

- informácia
- kľúčové slová
- vedľajšia informácia v texte
- zdroje informácií
- **nadpis,** titulok, marginálie, resumé, abstrakt, anotácia, obsah, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, poznámky pod čiarou, vysvetlivky
- spôsoby spracovania informácií

- **konspekt/poznámky**
- **hlavná myšlienka**
- osnova z prečítaného alebo počutého textu
- tézy
- citácia
- presná, voľná, parafráza
- propagácia
- agitácia
- dezinformácia
- masmediálne komunikačné prostriedky

Obsahový štandard – Literárna zložka

Všeobecné pojmy

- aktuálna skutočnosť – literárna fikcia
- autor/spisovateľ
- čitateľ/divák/poslucháč
- herec
- režisér
- časopis
- kniha
- knižnica
- rozhlas
- televízia
- film
- **Inscenácia:** autorské poznámky
- text
- ilustrácia
- **podsystemy literatúry:** literatúra pre deti, odborná (náučná) literatúra, populárnovedecká literatúra, umelecká literatúra, dobrodružná literatúra, literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra
- **literárne formy:** poézia, próza, divadelná hra

Literárna obdobia a smery

- staroveká literatúra
- stredoveká literatúra
- renesančná literatúra (humanizmus)
- baroková literatúra
- klasicizmus (osvietenstvo)
- romantizmus
- realizmus, naturalizmus
- literárna moderna : symbolizmus, impresionizmus
- symbolizmus
- impresionizmus
- avantgarda : expresionizmus, surrelaizmus (nadrealizmus)
- expresionizmus
- surrealizmus (nadrealizmus)
- naturizmus
- socialistický realizmus
- existencializmus
- postmoderna

Literárne druhy
<ul style="list-style-type: none"> • epiky • lyrika: duchovná lyrika, čistá (abstraktná) lyrika, ľúbostná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna (úvahová) lyrika, prírodná lyrika • dráma
Literárne žánre a básnické formy
<ul style="list-style-type: none"> • lyrická poézia : báseň, ľudová pieseň, modlitba, populárna pieseň, pásmo, sonet. • epická poézia : bájka, balada, epos. • epická próza : anekdota, aforizmus, báj, bájka, hádanka, legenda, novela, podobenstvo, povest' (ľudová, autorská), poviedka, porekadlo, pranostika, príslovie, román (detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka, sociálny/spoločenský, psychologický), rozprávka, (ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová), vyčítanka. • dramatická literatúra : absurdná dráma, činohra, komédia, tragédia. • automatický text • komiks
Štruktúra literárneho diela
<ul style="list-style-type: none"> • dej • príbeh • autorská štylizácia reality • kompozícia literárneho diela: chronologický (kronikársky) postup, reťazový (nadväzujúci) postup, retrospektívny (spätný) postup • vnútorná kompozícia epického a dramatického literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. • vonkajšia kompozícia literárneho diela : nadpis, odsek, kapitola, diel, strofa, spev, verš, výstup, dejstvo. • členenie epického textu : pásmo rozprávača, vševediaci rozprávač, priamy rozprávač, pásmo postáv, replika, monológ, vnútorný monológ, dialóg. • hlbkové členenie literárneho diela : dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela, pointa, motív, téma, hlavná myšlienka. • literárna postava • hlavná literárna postava • vedľajšia literárna postava • idealizovaný typ postavy • charakterový typ postavy • sociálny typ postavy
Štylizácia
<ul style="list-style-type: none"> • alegória/inotaj • anafora • asociácia • básnické prirovnanie • básnická otázka • epiteton • komickosť : irónia, humor (jazykový, situačný), satira • hyperbola • metafora • metonymia • nonsens • personifikácia/zosobnenie • protiklad (kontrast) • symbol • zdrobnenina • zvukomal'ba

<p>Metrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rým : združený, striedavý, obkročný, prerývaný. • rytmus • rytmicky viazaná reč (poézia, dráma) • rytmicky neviazaná reč (próza, dráma) • verš • veršový systém : časomerný veršový systém, slabičný (sylobický) veršový systém, slabično-prízvučný (sylobotonic) veršový systém, prízvučná a neprízvučná slabika, voľný verš. • stopa : trochej, daktyl, jamb • rytmicko-syntaktický paralelizmus • refrén
<p>Autori a štandardizované literárne diela</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovenská literatúra • Poézia • H. Gavlovič: Valaská škola – mravúv stodola (vlastný výber) • S. Chalupka: Mor ho! • Sládkovič: Marína (vlastný výber) • J. Botto: Smrť Jánošíkova • J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko • <i>Hviezdoslav: Hájnikova žena</i> • Próza • M. Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie • J. G. Tajovský: Maco Mlieč • Timrava: Ďapákovci • <i>Tajovský: Mamka Pôstková</i> • <i>M. Kukučín: Neprebudený</i> • Svetová literatúra • S. Puškin: Kapitánova dcéra • <i>Honore de Balzac: Otec Goriot</i>

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým textom, práca s literárnymi ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia diel, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramatisácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne gramatické cvičenia referátová a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie

projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania a precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách SJL a to v oboch zložkách SJL – literárnej výchovy ako aj jazyka. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 1.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994
Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 2.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994
Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 3.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995
Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 4.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995
Obert, V. a kol.: Literatúra 1. Bratislava: LITERA, 1994
Obert, V. a kol.: Literatúra 2. Bratislava: LITERA, 1994
Obert, V. a kol.: Literatúra 3. Bratislava: LITERA, 1994
Obert, V. a kol.: Literatúra 4. Bratislava: LITERA, 1994
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník. Bratislava: Orbis Pictus Istr., 2006
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava: Orbis Pictus Istr., 2006
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník - cv. Bratislava: Orbis Pictus Istr., 2007
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník - cv. Bratislava: Orbis Pictus Istr., 2007
Hincová, K. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.-4.ročník. Bratislava: SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1. ročník – cvičebnica. Bratislava: SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2. ročník – cvičebnica. Bratislava: SPN, 2007
Varsányiová, M.: Príručka slovenskej literatúry pre stredoškôľakov. Komárno: VARIA, 2003
Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškôľakov – 1.časť. Komárno: VARIA, 2004
Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškôľakov – 2.časť. Komárno: VARIA, 2004
Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 3.r. gymnázií a str. škôl. Košice: ARS LITERA, 2005
Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 4.r. gymnázií a str. škôl. Košice: ARS LITERA, 2005
Žilka, T. a Kol.: Teória literatúry. Bratislava: LITERA, 1997
Slovníky
Filmy
Umelecká literatúra – Beletria

VII. Hodnotenie predmetu

Predmet môže byť hodnotený dvojakým spôsobom – systém hodnotenia si vyberá vyučujúci.

Predpísané písomnosti:

Diktát: 1x za polrok

Kontrolná slohová práca: 1 x za polrok /bel.životopis, charakteristika osoby-literárnej postavy/

A) Hodnotenie váhovým systémom

Ako 4 – ročné gymnázium (1.-4.ročník)

Počet známok za polrok: 5

Váhy známok:

Váha 1	„motivačné známky“	za prednes básne, za dobre vypracovanú samostatnú úlohu, za samostatnú prácu na hodine, aktivitu apod. /čítanka, krátka esej-úvaha, vynikajúci referát, cvičná slohová práca a pod./
	ústna odpoveď	
Váha 2	diktát /1x za polrok/	
	kontrolná slohová práca	Pri hodnotení jednotlivých slohových útvarov treba vychádzať z hodnotiacich kritérií maturitných písomiek, treba však zohľadniť časové okolnosti pri vypracovaní sloh.práce, najmä rozsah práce. Hodnotenie vychádza z kritérií MS – /vonkajšia a vnútorná forma spoločne s celkovým dojmom práce/ - 28 bodov.
	Tematické testy	
Váha 3	Tematické testy	len v prípade riaditeľských testov

B) Hodnotenie bodovým systémom

	Popis:	Počet hodnotení:
Test	Test je tematicky zameraný – buď po tematickom celku, alebo zhrňujúci s otvorenými i zatvorenými otázkami (používame i monitorovacie úlohy a testy zamerané na čítanie s porozumením) – vždy dopredu určený/ohlásený. Môže byť 20, 25 a 30 bodový. Podľa nižšie uvedenej štandardnej stupnice sú žiakovi pridelené body.	2 až 4 testy – rovnomerne rozložené na obe zložky predmetu.
Odpoveď	Za odpoveď sa pridávajú body za známku. Pri každej známke sa zapíše určitý, vopred určený počet bodov. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = 1bod, známka 5 = -5bodov/	1
Diktát	Hodnotenie je podobné ako pri odpovedi. /počet chýb = známka = body/ /0-1 chyba = známka „1“ = 5bodov, 2-4 chyby = známka „2“ = 4body, 5-7 chýb = známka „3“ = 3body, 8-10 chýb = známka „4“ = 1bod, 11 a viac chýb = známka „5“ = -5bodov/	1
Päťminútovka	Hodnotenie je podobné ako pri odpovedi. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = -3 body, známka 5 = -5bodov/	2
Seminárna práca / projektová práca	Rozbor literárneho diela (záleží od ročníka) – žiak môže získať 10 bodov. Žiak vypracuje samostatnú prezentáciu, manuál pre ostatných žiakov, zdramatizuje a interaktívne analyzuje literárne dielo, hodnotí literárnu postavu/postavy, vie určiť tému a ideu diela...	1
Kontrolná slohová práca	vopred určený žáner – záleží od ročníka. Žiak môže získať 15 bodov. Hodnotenie: Vonkajšia forma – 2 body, Vnútorná forma – 10 bodov – obsah, kompozícia, štýl a jazyk – každá položka po 2 body, Pravopis 3 body, Celkový dojem 2 body.	1

Počas celej klasifikácii sa prihliada i na aktivitu – teda žiakovi môžu byť počas roka pridelené mimoriadne body – tzv. aktivizačné – za výbornú prácu na hodinách, za seminárnu prácu navyše, atď.

Stupnica hodnotenia testov a písomných prác SJL:

100% - 90% = 1, 89% - 75% = 2, 74% - 50% = 3, 49% - 30% = 4, 29% - 0% = 5

Názov predmetu	Cvičenia zo slovenského jazyka – 1.roč
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cvičenia zo slovenského jazyka nadväzujú na povinný predmet v obsahu, ale predovšetkým v metódach a formách práce, t.j. v jeho činnostnej zložke. Cieľom cvičení je upevňovať, prehľbovať a systematizovať vedomosti, zručnosti a schopnosti žiakov tak, aby sa dosiahol čo najvyšší stupeň aplikačnej pohotovosti a jazykovej kultúry ich písomného a ústneho vyjadrovania a to hlavne v transformácii pochopenia akéhokoľvek textu /tak vecného ako umeleckého, grafy, tabuľky, obrazy.../. Cvičenia zo slovenského jazyka slúžia na dosiahnutie vyššej úrovne automatizácie jazykových zručností (riešením väčšieho množstva úloh a cvičení, než ako je to možné na vyučovacích hodinách povinného predmetu a to hlavne úlohy zamerané na čítanie s porozumením).

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecné ciele:

- posilňovať schopnosť tvorivo premýšľať o texte a jeho funkciách, jazykovo správne a kultivovane vyjadrovať svoje názory,
- rozvíjať tvorivé zručnosti čitateľské, interpretačné, vyjadrovacie,
- viesť žiakov k schopnosti samostatne sa orientovať v literárnom procese, vo forme a obsahu literárneho /vecného/ textu, samostatne si vybrať študijnú literatúru a vedieť s ňou pracovať,
- pracovať s literárnym /vecným/ textom,
- doplniť a prehĺbiť vedomosti a zručnosti získané na hodinách slovenského jazyka,
- vzbudzovať si záujem o hlbšie poznanie a ovládanie slovenského jazyka,
- aplikovať získané teoretické poznatky na jazykovú prax účastníkov seminára,
- využívať nové poznatky o jazyku vo vlastných ústnych a písomných prejavoch.

Špecifické ciele:

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel,
- prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru,
- zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa),
- uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie),
- dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovať a interpretovať,
- vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov,
- vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- chápať význam jazykovej kultúry a funkcií spisovného jazyka,
- snažiť sa spisovne vyjadrovať v situáciách, ktoré si to vyžadujú, byť si vedomý toho, že jazyk sa dynamicky rozvíja.

III. Predmetové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Učiť sa sám aj v skupine.	Vyhľadávať a sprostredkovať informácie.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Kriticky myslieť.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami.	Regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.
Formulovať a riešiť problémy.	Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.	
Tvorivo myslieť.			

Kľúčové kompetencie jazykovej zložky predmetu:

Vedieť komunikovať adekvátne komunikačnej situácii.	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).
	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – písomne (vhodná forma a obsah).
	Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.
	Vedieť aktívne počúvať.
Učenie sa.	Schopnosť učiť sa učiť.

Kľúčové kompetencie literárnej zložky predmetu:

Technika čítania a verejná prezentácia textu.	Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
	Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
	Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela.
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie.	Reprodukovat' fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
	Usporiadať známe javy do tried a systémov.
	Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty.
	Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.
Analytické a interpretačné kompetencie.	Zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu.
	Analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele.

	Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov.
	Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.
Tvorivé kompetencie.	Parafrázovať dej epického a dramatického diela.
	Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
	Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.
Informačné zručnosti.	Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
	Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
	Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
	Vybudovať si vlastnú knižnicu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Prvý v päťročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina/ týždeň (33 hodín)

Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	Slovo / vzťahy medzi slovami	11
	Veta	5
	Text / kontext	17

Slovo / vzťahy medzi slovami	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Slovo, • lexéma, • slovotvorba, • lexikológia – slovná zásoba, koreň slova, ako vznikajú slová • Skladanie, • odvodzovanie, • spájanie, • skratky, uni a multiverbizácia), • alternácia, • rytmické • krátenie, význam slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať jazykovedné disciplíny • Identifikovať zdroje informácie • Vedieť pomenovať pramene informácie • Vedieť pracovať so slovom • aplikovať a poznať význam slov, ktoré využívame vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch, • poznať rozdiel vo veľkosti vlastnej slovnej zásoby a slovnej zásoby národného jazyka, cielene si rozširuje vlastnú aktívnu slovnú zásobu z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap, • v rámci textov rôznych jazykových štýlov identifikovať význam a použitie slov.

Veta	
<ul style="list-style-type: none"> • Veta, • súvetie, • nadvetná syntax 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii • analyzovať počutý text • pracovať so slovníkmi • pracovať s významom vety • poznať členenie viet podľa obsahu, zloženia ap. • Identifikovať východisko a výpoveď vety
Text / Kontext	
<ul style="list-style-type: none"> • Texty – rôzne druhy textov, • Súvislý text, • nesúvislý text, • štýl textu, • postup komponovania textu, • konektory, • nadväznosť, • štylistika 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikovať písomné prejavy za pomoci jazykových príručiek, • uplatňovať vo vlastných jazykových prejavoch široký repertoár slovnej zásoby, napr. využívať synonymá, vyhýba sa tým stereotypnému vyjadrovaniu, • Poznať význam vety • Analyzovať rôzne druhy textov • Identifikovať motív textu • vedieť výrazne čítať umelecký text, • vedieť čítať umelecký a vecný text s porozumením, • vedieť rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text z obsahovej i formálnej stránky, • vedieť v texte analyzovať využité výrazové prostriedky, napr. terminológiu, synonymá, kompozíciu ap., • z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu, • dokázať identifikovať kľúčové slová textu, • vedieť rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných, • dokázať sformulovať hlavnú myšlienku textu, • dokázať spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu z prečítaného textu, tézy, • dokázať posúdiť informačné zdroje, na základe ktorých bol text vytvorený, • dokázať zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry, • dokázať posúdiť subjektívnu využiteľnosť vecného textu, • na základe svojich poznámok vedieť vyjadriť svoj estetický a emocionálny zážitok z prečítaného umeleckého textu, • dokázať efektívne využiť zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom, • ovládať základy kritického čítania, t. j. vedieť vnímať problémy nastolené textom a identifikovať chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú, • dokázať vyjadriť svoj názor na riešenie reálnych problémov s využitím podnetov z prečítaného textu

- Obsah cvičení je v učebných osnovách formulovaný všeobecne, rámcovo, preto nie je rozčlenený ani podľa ročníkov, ani podľa hodín. Heslá treba chápať len ako súbor námetov, ktoré učiteľ môže realizovať v rozličnej šírke a hĺbke, niektoré môže vypustiť, iné zaradiť a pod. Konkrétnu náplň cvičení teda aktualizuje sám učiteľ podľa vlastného uváženia a na základe podmienok, potrieb a najmä podľa záujmu žiakov. Námety na úlohy a cvičenia možno čerpať z učebníc a metodických príručiek pre povinný predmet (N. Ihnátková a kol.), z magnetofónovej nahrávky ozvučených textov a úloh k týmto učebniciam a z odporúčanej literatúry. Pritom treba dbať o to, aby sa dosiahol cieľ predmetu.

Ťažiskom nepovinného predmetu je **samostatná práca žiakov**, riešenie úloh a cvičení, a to individuálne, v dvojiciach alebo v skupinách. Teoretické poznatky sú len nevyhnutným sprievodným javom, žiaci si ich zväčša dopĺňajú samostatnou prácou s príručkami.

Široký rozsah nepovinného predmetu od aplikatívnych jazykových (rečových) činností k tvorivým činnostiam si vyžaduje čo najvyššiu mieru individuálneho prístupu učiteľa k žiakom.

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým textom, práca s literárnymi ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia textu, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramatizácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne gramatické cvičenia a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- *Motivačné metódy* ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- *Expozičné metódy* - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- *Problémové metódy* - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- *Aktivizujúce metódy* - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- *Fixačné metódy* - *metódy opakovania a precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách SJL a to v obidvoch zložkách SJL – literárnej výchovy ako aj jazyka. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2006
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2006
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník - cvičebnica. Bratislava : OP Istropolitana, 2007
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2007
Hincová, K. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.-4.ročník. Bratislava : SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007

VII. Hodnotenie predmetu

Rozbor jazykových prostriedkov v súvislých textoch podľa charakteru prejavu a podľa príslušnosti k funkčným jazykovým štýlom. Analýza cvičení zameraných podľa tematických okruhov: slovo, veta, text. Samostatné riešenie úloh na čítanie s porozumením. Práca s akýmkoľvek súvislým i nesúvislým textom. Obhajoba svojich riešení v skupine. Hľadať súvislosti v texte, vetách, slovách. Analyzovať kľúčové momenty textu.

Konkrétne požiadavky na výstup:

- aktivita
- 2 testy – 50 % úspešnosť

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb

I. Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

III. Predmetové kompetencie

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie:

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie:

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak vie zostaviť a používať rozvíčenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie:

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie:

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie:

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie:

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v päťročnej forme štúdia - dievčatá

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, • udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť na hodinách TSV, • organizačné pokyny, • kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie • vytvoriť si hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto 	<ul style="list-style-type: none"> • základná gymnastika • zdravotne orientované cvičenia • strečing
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné atribúty zdravého životného štýlu • využiť športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase • pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia v prírode • jogging • Pozdrav slnku
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (28 hodín)	
Atletika (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v základných atletických 	<ul style="list-style-type: none"> • bežecká abeceda,

<p>disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať význam rozcvičenia a aktívne sa zapojiť do jeho vedenia <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beh na 1000m, • hod granátom, • skok do diaľky, • skok do výšky, • beh na 50m, 150m 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj bežeckej rýchlosti - štarty z rôznych polôh • štafetová odovzdávka, • hod granátom, • skok do diaľky, • skok do výšky
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diferencovane uplatniť pôsobenie sily vzhľadom na svoju kondíciu a potrebu zdravia, • využiť metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín s využitím viacerých pohybových prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia zamerané na jednotlivé svalové partie • kruhový tréning
Spinning (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrať a uplatniť cvičenia rozvoja vo svojom pohybovom režime 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj vytrvalosti – intervalová metóda, • hiit metóda
Rytmická gymnastika (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využiť takt a rytmus melódie v spojitosti s pohybovou kultúrou tela 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia na hudbu • aerobik • cvičenia so švihadlom
Plnenie testov všeobecnej pohybovej výkonnosti (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozoznať diferencie rozvoja jednotlivých pohybových schopností <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • testy VPV 	<ul style="list-style-type: none"> • skok do diaľky z miesta, • sed-lah za 30 sekúnd, • člnkový beh, • výdrž v zhybe, • hod plnou loptou
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (31 hodín)	
Gymnastika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a viesť rozcvičenie • prakticky ukázať gymnastické cvičenia • správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotúľová zostava 	<ul style="list-style-type: none"> • kotúľ vpred, • kotúľ vzad, • kotúľ letmo, • stojka na hlave, • cvičenia na kladine, • preskok – roznožka, skrčka
Volejbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných 	<ul style="list-style-type: none"> • odbíjanie obojruč zhora - n, • odbíjanie obojruč zdola – n,

<p>činností jednotlivca,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie • pomenovať a popísať funkcie jednotlivých hráčov • vysvetliť základné pravidlá volejbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca 	<ul style="list-style-type: none"> • podanie - n • nahrávka – n • riadená hra
Basketbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie • pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku • vysvetliť základné pravidlá basketbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • prihrávky na mieste, v pohybe, • dribling na mieste a v pohybe, • uvoľňovanie sa hráča s loptou a bez lopty • streľba z miesta, • dvojtakt, streľba po dvojtakte • turnaj družstiev
Florbal (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie • pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku • vysvetliť základné pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • dribling, • vedenie loptičky, • prihrávky na mieste a v pohybe , • spracovanie loptičky • streľba • hra
Softbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie pravidiel, • riadená hra • hra

Ročník: prvý v päťročnej forme štúdia - chlapci
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, • udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť na hodinách TSV, • organizačné pokyny, • kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie • vytvoriť si hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto 	<ul style="list-style-type: none"> • základná gymnastika • zdravotne orientované cvičenia • strečing
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné atribúty zdravého životného štýlu • využiť športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase • pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia v prírode • jogging • Pozdrav slnku
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (22 hodín)	
Atletika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať • poznať význam rozcvičenia a aktívne sa zapojiť do jeho vedenia Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • beh na 1000m, • hod granátom, • skok do diaľky, • skok do výšky, • beh na 50m, 150m 	<ul style="list-style-type: none"> • bežecká abeceda, • rozvoj bežeckej rýchlosti - štarty z rôznych polôh • štafetová odovzdávka, • hod granátom, • skok do diaľky, • skok do výšky
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • diferencovane uplatniť pôsobenie sily vzhľadom na svoju kondíciu a potrebu zdravia, • využiť metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín s využitím viacerých pohybových prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> • dynamický strečing • cvičenia na stanovištiach, • kruhový tréning • cvičenia na rozvoj výbušnej sily

Spinning (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vybrať a uplatniť cvičenia rozvoja vo svojom pohybovom režime 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj vytrvalosti – intervalová metóda hiit metóda
Plnenie testov všeobecnej pohybovej výkonnosti (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> rozoznať diferencie rozvoja jednotlivých pohybových schopností Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> testy VPV 	<ul style="list-style-type: none"> skok do diaľky z miesta, sed-lah za 30 sekúnd, člnkový beh, výdrž v zhybe, hod plnou loptou
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (37 hodín)	
Gymnastika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> zostaviť a viesť rozcvičenie prakticky ukázať gymnastické cvičenia správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> kotúľová zostava 	<ul style="list-style-type: none"> kotúľ vpred, kotúľ vzad, kotúľ letmo, stojka na hlave, kotúľ vzad do zášvihu, preskok – roznožka, skrčka
Basketbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku vysvetliť základné pravidlá basketbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> prihrávky na mieste, v pohybe, dribling na mieste a v pohybe, uvoľňovanie sa hráča s loptou a bez lopty strelba jednou rukou sponad hlavy z miesta, dvojtakt - strelba po dvojtakte turnaj družstiev
Volejbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pomenovať a popísať funkcie jednotlivých hráčov vysvetliť základné pravidlá volejbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca 	<ul style="list-style-type: none"> odbíjanie obojruč zhora - n, odbíjanie obojruč zdola – n, podanie - n riadená hra

Florbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie pravidiel, • prihrávka, spracovanie loptičky, • streľba • hra 3:3
Futbal (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá futbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • prihrávky na mieste, spracovanie • prihrávky vnútornou, vonkajšou časťou chodidla • obchádzanie súpera • riadená hra 4:4 • hra

V. Metódy a formy práce

Slovné metódy :

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor, diskusia, dialóg)

Demonštračné metódy

- demonštrácia statických obrazov a schém
- projekcia statická a dynamická

Praktické metódy

- nácvik pohybových zručností
- didaktické hry
- simulačné metódy

Organizačné formy povinného vyučovania telesnej a športovej výchovy

Vyučovacia hodina - základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením sú zaradení do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiakov ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú pomoc, zabezpečíte lekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

VI. Učebné zdroje

Jursík : Didaktika telesnej výchovy

A.Melicher,J.Slezák a kol.: Pokyny na hodnotenie vzdelávacích štandardov z telesnej výchovy žiakov strdných škôl

Kampmiller T. a kol.: Teória a didaktika atletiky I.

Hatiar B.: Teória a didaktika športovej gymnastiky

Mačura P.: Teória a didaktika basketbalu

Zapletalová L. - Přidal V.: Teória a didaktika volejbalu

Učebné osnovy pre gymnáziá

VII. Hodnotenie žiakov

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí.

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všima najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa používajú batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

Klasifikácia obsahuje dva bloky:

I. blok – aktivita

II. blok – limity (sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov)

Konečná známka je výsledkom blokov I. a II a to nasledovným spôsobom:

1. Určí sa priemerná známka z limitov (napr. 2,56 – priemer známok zaokrúhlený na dve desatinné miesta)
2. Určí sa známka z aktivity na hodinách (napr. 1 – celé číslo)
3. Vypočítame výslednú známku ako priemer dvoch hodnôt:

Výsledná známka = (známka z aktívnej účasti + priemer známok z limitov) : 2

napr. $(2,56 + 1) : 2 = 1,78$ t.j. konečná známka je 2

$(1,95 + 1) : 2 = 1,48$ t.j. konečná známka je 1

Poznámka: priemer do 1,5 (vrátane) je známka 1, priemer nad 1,5 do 2,5 (vrátane) je známka 2, ..

Hodnotenie aktivity /I. blok/:

1.aktívna účasť na hodinách

Učiteľ eviduje účasť žiaka na hodinách. Ak žiak nie je prítomný na hodine alebo na danej hodine necvičí, nie je mu započítaná aktívna účasť. Ak sa žiak nezúčastní hodiny TV z dôvodu reprezentácie školy, počíta sa, ako by na hodine bol.

- účasť 80% a viac – známka 1
- účasť 60% a viac – známka 2
- účasť 40% a viac – známka 3
- účasť 30% a viac – známka 4
- účasť menej ako 30% - známka 5 (zvláštny individuálny prístup)

2. aktivita na hodinách

Aktivita sa žiakovi započíta ak: je neobyčajne aktívny a pracovitý počas vyučovacej hodiny, reprezentuje školu v športovej súťaži, angažuje sa v športových činnostiach v čase mimo vyučovania (krúžková činnosť v škole, preukázateľná pravidelná činnosť v športových kluboch). Pasivita sa započíta takému žiakovi, ktorý na vyučovacej hodine úmyselne nepracuje, neprinesie si na hodinu TSV cvičebný úbor alebo na hodine bezdôvodne necvičí.

Aktivita je teda výsledkom aktivity na hodinách a aktívnej účasti na hodinách. U niektorých žiakov sa vo výnimočnom prípade (individuálny študijný plán, športové tréningy počas hodín TSV, dlhodobé zranenie) aktívna účasť na hodinách nepočíta.

Hodnotenie limitov /II. blok/:

Hodnotia sa limity, ktoré sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov v danom ročníku

Prierezové témy FRANCÚZSKY JAZYK – Inovovaný ŠkVP

Ročník : kvarta

- **Dopravná výchova / „SOM ČLENOM VEĽKÉHO DOPRAVNÉHO MRAVENISKA**

(En français 2, L3)

- Žiak ovláda základné pravidlá cestnej premávky, vie ako sa správať na ulici, aby sme predišli nehodám

Ročník : 2. ročník / Sexta

- **Multikultúrna spoločnosť / Etnicita**

(Forum 1 – U4 – Nech žijú sviatky)

- Žiak si osvojí znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti,

- **Osobnostný a sociálny rozvoj / Sebaregulácia a sebaorganizácia**

(Forum 1, U5 - Gestá a postoje)

- Žiak vie primerane komunikovať v rôznorodých situáciách svojho života a brať do úvahy i špecifiká a význam neverbálnej komunikácie

- **Dopravná výchova / „SOM ČLENOM VEĽKÉHO DOPRAVNÉHO MRAVENISKA**

(Forum 1, U7 – Opýtajme sa na cestu)

- Žiak sa vie orientovať podľa mapy, pozná niektoré dopravné značenia a vie interpretovať ich význam a rešpektovať ich

Ročník : 3. ročník - VP

- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti / Prezentačné zručnosti**

(Slovensko – moja vlasť – Dedina, mesto, v ktorom žijem)

- Žiak vie používať IKT, vyhľadávať informácie a pracovať s nimi, spolupracovať v skupine, prezentovať svoju prácu

Ročník : 4. ročník / Oktáva

- **Mediálna výchova / Médiá v súčasnom svete**

(Forum 2, U4 - Interview)

- Žiak sa vie orientovať v základných druhoch médií, pozná ich vplyv a vie ich analyzovať a , hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov

- **Environmentálna výchova / Problémy životného prostredia**

(Forum 2, U6 – Ekológia)

/ Vzťah človeka k prostrediu

(Forum 2, U6 – Životné prostredie)

- Žiak pozná a vie hodnotiť negatívne dôsledky znečisťovania životného prostredia, pozná niektoré formy riešenia problematiky

- **Multikultúrna spoločnosť / Etnicita**

(Forum 2, U9 – Francúzsko – krajina imigrantov)

- Žiak si osvojí znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti

Predmet	Vzdelávacia oblasť	Prierezová téma	Tematický okruh	Tematický celok v predmete	Ročník ISCED 3	Ročník ISCED 2
Francúzsky jazyk	Jazyk a komunikácia	Environmentálna výchova	Problémy životného prostredia	U6 – Ekológia U6 – Životné prostredie	IV. ročník	
		Mediálna výchova	Médiá v súčasnom svete	U4 - Interview	IV. ročník	
		Dopravná výchova	„SOM ČLENOM VELKÉHO DOPRAVNÉHO MRAVENISKA“	L3 – Pozor na červenú		kvarta
				U7 – Opýtajme sa na cestu	III. ročník	
		Multikultúrna výchova	Etnicita	U4 – Nech žijú sviatky	II. ročník	
				U9 – Francúzsko – krajina imigrantov	IV. ročník	
		Osobnostný a sociálny rozvoj	Sebaregulácia a sebaorganizácia	U5 - Gestá a postoje	II. ročník	
		Finančná gramotnosť	Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	Obchod a služby	IV. ročník (VP, RP)	
		Tvorba projektu a prezentačné zručnosti		Slovensko – moja vlasť	III. ročník (VP, RP)	